

О. В. Браславська, І. Г. Рожі

**ПРЕДМЕТНО-ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНЦІЯ В
КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТСЬКІЙ РОБОТІ МАЙБУТНЬОГО
УЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ**

На сучасному етапі розвитку суспільства вирішальне значення має здатність системи педагогічної освіти забезпечити підготовку конкурентоспроможних, мобільних, професійно компетентних учителів. Ці якості передбачають наявність знань, умінь, пізнавальних здібностей і навичок, необхідних для здобуття нових знань, володіння методами краєзнавчо-туристської роботи.

Відповідно до мети модернізації педагогічної професійної освіти необхідно створити механізм підвищення якості підготовки фахівців. В умовах нової освітньої парадигми переорієнтованої із змісту предметних дисциплін на людину і відповідно меті модернізації професійної педагогічної освіти підготовка професійних педагогічних кадрів нового типу стає важливою умовою відродження не тільки освітнього простору, але і всієї національної культури, її інтеграції в загальнолюдську і в європейську культуру. Саме професійні педагогічні кадри забезпечують розширене відтворення головного суспільного багатства людей. Здатних до самовизначення і творчої самореалізації у професійній діяльності [2, с. 166].

Предметно-професійна компетенція відображає наявність у майбутнього вчителя географії теоретичних знань про основні поняття та методи краєзнавства й туризму як наукового предмета, передбачаючи розвиток особистості майбутнього вчителя географії як краєзнавця-дослідника, його здатність до аналізу власної діяльності на основі особистісної рефлексії (адекватність, самооцінювання, позитивна Я-концепція); розвиток особистісних якостей (цілеспрямованість, творчість, упевненість,

активність, самостійність, відповідальність, креативність, гнучкість, критичність, системність, мобільність, оперативність мислення в нестандартних ситуаціях туристського походу). У підготовці майбутніх учителів географії важливе вироблення системи фахових знань із теорії й методики навчання краєзнавства та туризму, сутності краєзнавчо-туристської роботи з учнями, особливостей дослідницької діяльності в процесі вивчення рідного краю, усвідомлення майбутніми вчителями географії знань щодо актуальних проблем викладання краєзнавства й туризму, що потребують розв'язання в педагогічній діяльності, методики проведення та способів представлення результатів краєзнавчо-туристської роботи.

Крім глибоких знань із краєзнавства й туризму, предметно-професійна компетенція передбачає самостійність майбутніх учителів географії в осмисленні пізнавальних краєзнавчих завдань, оригінальність у способах їх розв'язання; створення в краєзнавчо-туристській роботі ситуацій, що сприяють творчому розвитку учнів; знання специфіки розроблення навчальних програм гуртків, які працюють за дібраними технологіями, що відрізняються від традиційних; організацію дослідницької роботи з краєзнавства й туризму. До складу цієї компетенції входять загальні та спеціальні знання, необхідні для майбутньої краєзнавчо-туристської роботи вчителя географії, що охоплюють такі основні складники: теоретичні – знання цілей, принципів, змісту, методів і форм краєзнавчо-туристської роботи та закономірностей формування й розвитку особистості учня; знання загальних принципів вивчення педагогічних явищ; спеціальні – знання історії та розвитку краєзнавства й туризму, їх становлення в освіті, сучасне значення тощо; *технологічні* – знання технологій проведення краєзнавчих досліджень у процесі туристських походів; *педагогічні* – знання основ психолого-педагогічних дисциплін, методики краєзнавства й туризму, способів і прийомів

організації творчої дослідницької діяльності учнів.

Саме тому, професійно-предметна компетенція – це, перш за все, володіння майбутнім учителем глибокими знаннями з фундаментальних і спеціальних географічних дисциплін; знання дидактичних і технологічних засобів педагогічної діяльності та творче їх використання вчителем-географом; глибокі наукові знання про географічні особливості навколишнього світу та вміння адекватно їх сприймати; бачення ролі людини і людства в розвитку географічної оболонки; постійне розширення діапазону географічних знань; знання фундаментальних законів просторової організації географічної оболонки, взаємодії природи і суспільства [1].

Отже, предметно-професійна компетенція передбачає опанування майбутнім учителем географії системно сформованих професійно значущих знань, умінь, навичок у галузі краєзнавства й туризму, методів розв'язання педагогічних завдань з організації краєзнавчо-туристської роботи, а також уможливорює його здатність до безперервного самостійного професійного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Тімець О. В. Професійна підготовка майбутнього вчителя географії : взаємозв'язок когнітивного, операційного і особистісного компонентів його фахової компетентності. *Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. праць Уманск. держ. пед. ун-ту ім. П.Тичини. Вип. 2.* – Умань : ПП Жовтий, 2010. – С. 46–53.

2. Ягупець С. Ю. Основні складові професійної компетентності майбутнього вчителя технологій. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім.Т.Г.Шевченка.* 2014. №117. С. 165-169.